הוריות

הרב ד"ר יהושע קולפ

What does it mean to be "shogeg"?

תוספתא מסכת שבת (ליברמן) פרק ח הלכה ה - ו

גֵּר שֶׁנִּתְגַּיֵּר בֵּין הַגּוֹיִם וְעָשָׂה מְלָאכָה בַּשֵׁבָּת – רַבִּי עֲקִיבָא מְחַיֵּיב, וּמוֹנְבָז פּוֹטֵר. וְהַדִּין נוֹתֵן שֶׁיְהֵא פָּטוּר: הוֹאִיל וְשׁוֹגֵג חַיָּיב חַטָּאת, וּמְזִיד חַיָּיב כָּרֵת – מָה מְזִיד אֵינוֹ חַיָּיב עַד שֶׁיָבוֹא לִכְלַל יְדִיעָה, אַף שוֹגֵג לא יְהֵא חַיָּיב עַד שֶׁיָבוֹא לִכְלַל יְדִיעָה.

הלכה ו

הַשּׁוֹכֵחַ אֶת הַתּוֹרָה וְעָבַר עֲבַרוֹת הַרְבָּה – חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. כֵּיצַד? הָיָה יוֹדַעַ שֶׁיֵשׁ חֵלֶב, וְאָמַר: אֵין זָה חֵלֶב שֶׁחַיָּבִין עָלָיו; הָיָה יוֹדַעַ שֶׁיֵשׁ דָּם, וְאַמַר: אֵין זֶה דָּם שֶׁחָיָבִין עָלָיו – חַיָּיב עַל כָּל אַחַת.

In both of these examples, a person has to "know" something and then forget it in order to be liable for a hatat (R. Akiva would disagree). This is the major innovation as to how Hazal reads Vayikra 4 and Bemidbar 15.

From the Torah's Ramifications of Unintentional Transgressions to the Mishnah's Mistaken Rulings

ויקרא פרק ד פסוק א - לה (פרשת ויקרא)

(א) וַיְדַבֵּר יְקׂוֶק אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (ב) דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר **נָפָשׁ כִּי תָחֲטָא בִשְׁגָגָה מִכּּל מִצְוֹת יְקׂוֶק אֲשֶׁר לֹא** תַ**עָשִׂינָה וְעָשָׂה** מֵאַחַת מֵהַנָּה:

(ג) אָם הַכּהֵן הַמָּשִׁיחַ יָחֱטָא לְאַשְׁמַת הָעָם

יג) ואם כּל עַדַת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְגָעְלַם דָּבָר מֵעֵינֵי הַקָּהָל וְעָשׂוּ אַחַת מִכָּל מִצְוֹת יְלוֶק אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה וְאָשֵׁמוּ:

(יד) וְנוֹדְעָה הַחַּטָּאת אֲשֶׁר חָטָאוּ עֶלֶיהָ **וְהָקֶרִיבוּ הַקָּהָל** פַּר בֶּן בָּקָר לְחַטָּאת וְהַבִיאוּ אֹתוֹ לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד:

(כב) אַשֶׁר נָשִׂיא יֶחֶטָא וְעָשָׂה אַחַת מִכָּל מִצְוֹת יְקוָֹק אֱלֹהָיו אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׁינָה בִּשְׁגָנָה וְאָשֵׁם:

(כז) ואם גפש אַתַת תָּחָטָא בִשְׁגָגָה מֵעֵם הָאָרֵץ בַּעֵשֹׁתָה אַתַת מִמְצוֹת יִקֹוָק אֲשֶׁר לֹא תֶעָשֶׁינָה וָאָשֵׁם:

(כח) אוֹ הוֹדַע אֶלָיו חַטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְהֶבִיא קַרְבָּנוֹ שְׂעִירֵת עִוּים תִּמִימָה נְקֵבָה עַל חַטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא:

The Torah itself speaks about various people and leaders performing unwitting sins. The major concern of Horayot is the differences between verse 13 and verse 28. In verse 13 all of Israel sin—how can that happen? The answer according to the rabbis is that the court issued an incorrect ruling. This differs from the individual mentioned in verse 28. A large portion of our Masechet deals with determining when the court is liable (verse 13) and when the individual is liable (verse 28).

<u>במדבר פרק טו פסוק כב - ל (פרשת שלח)</u>

(כב) וְכִי תִשְׁגוּ וְלֹא תַעֲשׂוּ אֵת כָּל הַמִּצְוֹת הָאֵלֶה אֲשֶׁר דָבֶר יְקֹוֶק אֶל מֹשֶׁה:

(כד) וְהָיָה אִם מֵצֵינֵי **הָעֵדָה** נֶעֶשְׂתָה לִשְׁגָגָה וְעָשׂוּ כָל הָעֵדָה פַּר בֶּן בָּקָר אֶחָד לְעֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לֵיקֹוָק וּמִנְחָתוֹ וְנִסְכּוֹ כַּמִּשְׁפָּט וּשְׁצֵיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּת

(כז) **וָאָם נֶפֶשׁ אַחַת הֶּחֱטָא בִשְׁגָגָה** וְהָקְרִיבָה עֵז בַּת שְׁנָתָהּ לְחַטָּאת:

(ל) וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בְּיָד רָמָה מִן הָאֶזָרָח וּמִן הַגֵּר אֶת יְקֹוָק הוּא מְגַדֵּף וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוא מְקֶרָב עַמָּה: (ל)

As in Vayikra, we see here a distinction between verse 24 and verse 27. These have to be different situations because the sacrifices are different, just as they are in Vayikra.

Verse 30 helps us read the context of these rules—they apply only to sins for which one would be punished with karet (or death) if performed intentionally. This will be emphasized in the middle of chapter 2.

What are the differences between Vayikra and Bemidbar?

Two reasons that these parshiyot must be different:

1) The sacrifices are different.

ויקרא פרק ד פסוק יג - יד (פרשת ויקרא)

(יג) וְאִם כָּל עֲדַת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְנֶעְלַם דָּבָר מֵצֵינֵי הַקָּהָל וְעָשׂוּ אַחַת מִכָּל מִצְוֹת יְקֹוֶק אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה וְאָשֵׁמוּ: (יד) וְנוֹדְעָה הַחַּטָּאת אֲשֶׁר חָטָאוּ עָלֶיה וְהָקִרִיבוּ הַקֶּהָל **פַּר בֶּן בָּקַר לְחַטָּאת** וְהֵבִיאוּ אֹתוֹ לִפְנֵי אֹהֶל מוֹצֵד:

במדבר פרק טו פסוק כד (פרשת שלח)

(כד) וְהָיָה אִם מֵצֵינֵי הָצֵדָה נֶעֶשְׂתָה לִשְׁגָגָה וְעָשׂוּ כָל הָצֵדָה **פַּר בָּן בָּקָר אֶחָד לְעֹלָה** לְרֵיחַ נִיחֹחַ לֵיקֹוָק וּמִנְחָתוֹ וְנִסְפּוֹ כַּמִּשְׁפָט **וּשְׂצִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּת**:

ויקרא פרק ד פסוק כז - לב (פרשת ויקרא)

(כז) וְאָם נֶפֶשׁ אַחַת תֶּחֲטָא בִשְׁגָגָה מֵעַם הָאָרֶץ בַּעֲשֹׁתָה אַחַת מִמִּצְוֹת יְקֹוָק אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה וְאָשֵׁם: (כח) אוֹ הוֹדַע אַלָיו חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא **וְהַבִיא קֵרְבָּנוֹ שְׂעִירַת עִזִּים תְּמִימָה** נְקֵבָה עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא: (לב) **וְאִם כֶּבֶשׁ יָבִיא קֵרְבָּנו**ֹ לְחַטָּאת נְקֵבָה תְמִימָה יְבִיאֶנָּה

במדבר פרק טו פסוק כז (פרשת שלח)

(כז) וְאָם נֶפֶשׁ אַחַת הֶחֱטָא בִשְׁגָגָה **וְהָקְרִיבָה עֵז בַּת** שְׁנָתָה לְחַטָּאת:

רש"י במדבר פרק טו פסוק כז (פרשת שלח)

עז בת שנתה - שאר עבירות יחיד מביא כשבה או שעירה ובזו קבע לה שעירה:

2) To prevent the Torah from being repetitive the rabbis posit that Bemidbar refers to Avodah Zarah

ספרי במדבר פרשת שלח פיסקא קיא

וְכִי־תִּשְׁגוּ וְלֹא תַעֲשׂוּ –עֲבוֹזָה זָרָה הָיְתָה בִכְלַל כָּל הַמִּצְוּוֹת שֶׁהַצִּבּוּר מֵבִיא עֲלֵיהֶן פַּר, וְהֲרֵי הַכָּתוּב מוֹצִיאָה מִכְלָלָן לְהַחְמִיר עָלֶיהָ וְלִדּוֹן בְּקָבוּעַ – שֶׁיִהְיֶה צִבּוּר מֵבִיא עָלֶיהָ **פַּר וְשָׂעִיר**: פַּר לְעֹלָה וְשָׂעִיר לְחַטָּאת. לְכָהְ נָאֶמְרָה פָּרָשָׁה זוֹ: **וְכִי תִשְׁגוּ וְלֹא תַעֲשׂוּ** – בַּעֲבוֹזָה זָרָה הַכָּתוּב מְדַבֵּר.

אַתָּה אוֹמֵר בַּעֲבוֹדָה זָרָה הַכָּתוּב מְדַבֵּר, אוֹ אֵינוֹ אֶלָּא בְּאַחַת מָכָּל הַמָּצְווֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה? תַלְמוּד לוֹמַר: **וְהָיָה אִם מֵעִינֵי הָעָדָה נַעֲשְׂתָה לִשְׁגָגָה** – יִחֵד הַכָּתוּב מִצְוָה זוֹ אֲמוּרָה בִּפְנֵי עַצְמָה. וְאֵיזוֹ זוֹ? – **זוֹ עֲבוֹדָה זָרָה.** אַתָּה אוֹמֵר זוֹ עֲבוֹדָה זָרָה, אוֹ אֵינוֹ אָלָא אַחַת מִכָּל הַמִּצְווֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה? תַלְמוּד לוֹמַר: וְבָי **תִשְׁגוּ וְלֹא תַעֲשׂוּ** – בָּאוּ אַתָּה אוֹמֵר זוֹ עֲבוֹדָה זָרָה, אוֹ אֵינוֹ אָלָא אַחַת מִכָּל הַמִּצְווֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה? תַלְמוּד לוֹמַר: וְבִי תִשְׁגוּ וְלֹא תַעֲשׁוּ – בָּאוּ הַרָּה הַמָּנִה זוֹ עֲבוֹדָה זָרָה, אוֹ אֵינוֹ אָלָא תַעֲשׁוּ – בָּאוּ כָּל הַמִּצְווֹת לְלַמֵּד עַל מִצְוָה אַחַת: מָה הָעוֹבֵר עַל כָּל הַמִּצְווֹת – פּוֹרֵק עוֹל וּמֵפַר בְּרִית וּמְגַלֶּה פָנִים בַּתּוֹרָה, אַף הָעוֹבֵר עַל מִצְווֹת לַלַמֵּד עַל מִצְוָה אַחַת.

What are the main differences between the peshat of the Torah and the rabbinic readings. The following is a summary from Shmuel and Ze'ev Safrai's work, *Mishnat Eretz Yisrael*. I have translated into English.

The Community (ha-'edah) – The biblical "'edah" becomes either a court or a public body acting under the direction of the court. The sages assume that a "mistake of the community" (shiggat ha-'edah) refers to an error made by the court. This is based on the interpretive tradition that "'edah" refers to a court. The interpretive basis is well established, but beyond the technical midrash, there is a radical idea here: an ordinary public is merely a collection of individuals. Only a court is the authorized (and exclusive) representative and agent of the public, empowered to act and commit on its behalf. All others, even if they are many, are still individuals. Only an error of the court is considered an error of the community.

The Anointed Priest (ha-kohen ha-mashiach) – He is accorded honor, as implied in the Bible, <u>but he does not instruct the public, nor does he represent it</u>. Nevertheless, he is obligated to bring a greater offering than an ordinary individual who errs. In this context, the sages downplay the status and dignity of the high priest of their own time.

The Nasi – The nasi is mentioned in the Torah, but in the Mishnah he occupies a minor place and is mentioned only in passing. He is barely referenced in the tractate. There is no hint in the Mishnah that the nasi of the Torah is the same as the nasi of their time.

The Individual (ha-yaḥid) – This refers primarily to an individual who acted either in accordance with or contrary to the court's instruction.... The very discussion of a conflict between the individual and the court is a novelty introduced by the sages. In the Torah, the individual is simply an individual who sinned in error.

The Mishnayot and parallel material:

ספרא ויקרא - דבורא דחובה פרשה ז סוף פרק ט אות	משנה הוריות פרק א:א
8	הוֹרוּ בֵית דִין לַעֲבֹר עַל אַחַת מִכָּל מִצְוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה,
א) נֶכֶּשׁ כִּי תֶחֱטָא, אַחַת תֶחֱטָא, בַּעֲשֹתָה תֶחֱטָא –	וְהָלַך הַיָּחִיד וְעָשָׁה שוֹגֵג עַל פִּיהֶם, בֵּין שֶׁעָשוּ וְעָשָׂה
הַרי אַלּוּ מִיעוּטִין: הָעוֹשֶׂה עַל פִּי עַצְמוֹ חַיָּב	עמָקו, בֵּין שֶׁעָשוּ וְעָשָׂה אַחֲרֵיקּן, בֵּין שֶׁלֹא עֲשוּ וְעָשָׂה,
וְלֹא הָעוֹשֶׂה עַל פִּי הוֹרָאַת בֵּית דִּין.	פָּטוּר, מִפְּנֵי שֶׁתָּלָה רְבֵית דִּין.
כֵּיצַד? הורו בֵּית דִין לַעֲבור עַל אַחַת מִכָּל הַמִּצְווֹת	
– הָאָמוּרוֹת בַּתוֹרָה, וְהָלַך הַיָּחִיד וְעָשָה בְּשוֹגֵג עַל פִּיהֶם	There are two ways of reading this important
בֵּין שֶׁעָשוּ, עָשָׂה עִמֶּהֶם; בֵּין שֶׁעָשוּ, עָשָׂה אַחֲרֵיהֶם; בֵּין	rule:
שֶׁלֹא עָשׂוּ, עָשָׂה – יוֹכַל שֶׁיְהֵא חַיָּב?	1) The individual is not liable here because
ַתַּלְמוּד לוֹמַר: " נָפָּשׁ תָחֵטָא", "אַחַת תָחֲטָא", "בַּצַשׂתָה	this does not fit the rabbinic definition of
: הָרֵי אֵלּוּ מִיעוּטִין – הָרֵי אֵלּוּ מִיעוּטִין	"shogeg." To be "shogeg" often means that
הָעוֹשֶׂה עַל פִּי עַצְמוֹ חֵיָב,	one knows that the act is prohibited but
לא הָעוֹשֶׂה עַל הוֹרָאַת בֵּית דִּין.	temporarily forgot something-i.e. didn't
	know that it was Shabbat, didn't realize the
(ויקרא פרק ד פסוק ב	meat was not kosher. But this person did not
ב) דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמׂר נֶפָשׁ כִּי תֶחֶטָא בִשְׁגָגָה	even know that what they were doing was
מִכּל מִצְוֹת יְלוָק אֲשֶׁר לֹא תֵעָּשֶׂינָה וְעָשָׂה מֵאַחַת מֵהֵנָּה:	prohibited, because they received an incorrect
	ruling from the court.
ויקרא פרק ד פסוק כז (פרשת ויקרא)	2) There is a transgression here, but the
(כז) ואם גָפָשׁ אַחַת הָחֵטָא בִשְׁגָגָה מֵעַם הָאָרֶץ בַּעֲשׂתָה	person "hung" the transgression on the court.
אַחַת מִמִּצְוֹת יְקֹוֶק אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה וְאָשֵׁם:	This is a more literal reading of "talah bebet
	din."
	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
ספרא ויקרא - דבורא דחובה פרשה ז סוף פרק ט	הוֹרוּ בֵית דִּין וְיָדַע אֶחָד מֵהֶן שֶׁטָעוּ, אוֹ תַלְמִיד וְהוּא רָאוּי
הַתּוֹלֶה בְּעַצְמוֹ חַיָּב, הַתּוֹלֶה בְּבֵית דִּין פָּטוּר. בערכי בירי הייני הייני איין פּטוּר.	לְהוֹרָאָה, וְהָלַךְ וְעָשָׂה עַל פִּיהֶן, בֵּין שֶׁעָשׂוּ וְעָשָׂה עִפָּהֶן,
כֵּיצַד? הוֹרוּ בֵּית דִּין, וְיָדַע אָחָד מֵהֶם שֶׁטָעוּ, מי מידים בלינים היינים ליינים אחרים ביינים ליינים איניים איניים איניים איניים איניים איניים איניים איניים איניי	בֵּין שֶׁעָשׂוּ וְעָשָׂה אַחֲרֵיהָן, בֵּין שֶׁלֹא עָשׂוּ וְעָשָׂה, הֲרֵי זֶה
אוֹ שֶׁהָיָה תַלְמִיד וָתִיק יוֹשֵׁב לִפְנֵיהֶם וְדָאוּי לְהוֹדָאָה	חַיָּב, מִפְנֵי שֶׁלֹא תָלָה בְּבֵית דִּין.
כְּשִׁמְעוֹן בֶּן עֲזַא ׳, וְהָלֵך וְעָשָׂה עַל פִּיהֶם –	
יוּכַל שֶׁיְהֵא פָּטוּר? תַּלְמוּד לוֹמַר: בַּעֲשׂתָה –	זָה הַכְּלָל, הַתּוֹלֶה בְעַצְמוֹ, חַיָּב. וְהַתּוֹלֶה בְּבֵית דִּין, פָּטוּר:
הַתּוֹלֶה בְּעַצְמוֹ חַיָּב.	

What does the mishnah mean when it says "וְהָלַךּ וְעָשָה עַל פִּיהָן"? Who is the person who transgressed? Is it the person who knew what he was doing was prohibited?

תלמוד בבלי מסכת הוריות דף ב עמוד ב רָאוּי לְהוֹרָאָה וְכוּ. כְּגוֹן מַאן? אָמַר רָבָא: כְּגוֹן שִׁמְעוֹן בֶּן עַזַאי וְשִׁמְעוֹן בֶּן זוֹמָא. אָמַר לֵיה אֲבָיֵי: כִּי הַאי גַּוְוּנָא מֵזִיד הוּא! אֶלָּא הֵיכִי מִשְׁכַּחַת לַה? כְּגוֹן דְיָדַע דְאָסוּר וְקָא טָעֵי בְּמִצְוָה לְשְׁמֹעַ דְבְרֵי חֵכָמִים.

According to the Bavli, the person who committed the transgression was the same person who was "fit to offer instruction." Although he seems to have been an intentional sinner, in which case he should not bring a sacrifice, he is exempt because he thought he is obligated to observe whatever the sages say to do. This is true even for great sages like Shimon ben Azzai.

ר' עובדיה מברטנורא מסכת הוריות פרק א משנה א

הרי זה חייב מפני שלא תלה בבית דין. ואף על גב דמזיד הוא זה, שהרי ידע שטעו ואעפ"כ עשה כדבריהם, ומזיד לאו בר קרבן הוא, הא אמרינן בגמרא שהוא שוגג, שחשב שמצוה לעשות על פי בית דין ואפילו ידע בהן שטעו:

תלמוד ירושלמי מסכת הוריות פרק א הלכה א

אלא כי נן קיימין ביודע כל התורה וביודע אותו הדבר אלא שהוא כטועה לומר תורה אמרה אחריהם אחריהם. ואם בטועה לומר התורה אמרה אחריהם אחריהם אין זה שמעון בן עזאי **כהדא דתני יכול אם יאמרו לך על ימין** שהיא שמאל ועל שמאל שהיא ימין תשמע להם ת"ל ללכת ימין ושמאל שיאמרו לך על ימין שהוא ימין ועל שמאל שהיא שמאל.

The Yerushalmi begins with the same idea that is in the Bavli, but rejects this. The problem is that a baraita states that the "student fit to instruct" is like Shimon ben Azai, and Shimon ben Azai would know that one is not to blindly follow the instructions of the sages.

According to Steinfeld, the more original interpretation is that a different person, a regular individual who was not a member of the court, acted based on the instructions of the court. This person is obligated as an individual because there is a special rule with regard to the court issuing an errant ruling. We learn this in mishnah four—for the court to be liable, the entire court must issue the ruling. In this case, he was not "*toleh bebet din*"—because there was no bet din.

	משנה ב
The person here does not know that the court	הוֹרוּ בֵית דִּין, וְיָדְעוּ שֶׁטָּעוּ, וְחָזְרוּ בָהֶן, בֵּין שֶׁהַבִיאוּ
changed their mind.	ַכַפָּרָתָן וּבֵין שֶׁלֹא הֵבִיאוּ כַפָּרָתָן, וְהָלֵךְ וְעָשָׂה עַל פִּיהָן,
R. Shimon exempts—because the person was	רַבִּי שִׁמְעוֹן פּוֹטֵר, וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, סָפֵק.
relying on the court. The fact that he was	
mistakenly relying on the court should not	
matter.	
R. Eliezer does not wish to rely on the	
person's claim that he did not know. Perhaps	
he did, or perhaps he didn't. He would have to	
bring the type of korban brought in doubtful	
situations.	אֵיזֶהוּ סָפֵק. יָשֵׁב לוֹ בְתוֹךָ בֵּיתוֹ, חַיָּב. הָלַךְ לוֹ לִמְדִינַת
Note that the mishnah almost eliminates cases	הַיָּם, פָּטוּר.
where there is doubt. If one is at home, he is	אַמַר רַבִּי צַקִיבָא, מוֹדֶה אֲנִי בָזֶה שֶׁהוּא קָרוֹב לְפָטוּר מָן
liable. He should have known. If he is abroad,	הַחוֹבָה.
then he is exempt. So where is the case of	אַמַר לוֹ בֶן עַזַאי, מַה שֵׁנַה זֵה מִן הַיוֹשֵׁב בְּבֵיתוֹ, שֵׁהֵיוֹשֵׁב
doubt? This aligns with R. Akiva who is	בְּבֵיתוֹ אֶפְשֵׁר הַיָּה לוֹ שֵׁיִשְׁמַע, וְזֵה לֹא הַיָה אֶפְשֵׁר לוֹ
slightly more hesitant.	ייי אייי אייי איייי איייי איייי אייייאייי אייייאייי אייייאייי וווווווווו
Sugnery more nestune.	. بې پا لا.

From where do we get the korban for a doubt?

ויקרא פרק ה פסוק יז - יט (פרשת ויקרא)

(יז) ואָם נֶפֶשׁ כִּי תֶחֶטָא וְעָשְׂתָה אַחַת מִכָּל מִצְוֹת יְקֹוֶק אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה **וְלֹא יִדַע וְאָשֵׁם וְנָשָׂא עֲוֹנוֹ**: (יח) וְהַבִיא אַיִל הָאָמִים מִן הַצֹּאן בְּעָרְכְּךּ לְאָשֶׁם אֶל הַכֹּהֵן וְכִפֶּר עָלָיו הַכּּהֵן עַל שָׁגְגָתוֹ אֲשֶׁר שָׁגָג **וְהוּא לֹא יִדַע** וְנִסְלַח לוֹ: (יט) אָשָׁם הוּא אָשׁם אָשַׁם לַיקֹוֶק: פ

רש"י ויקרא פרק ה פסוק יז (פרשת ויקרא)

(יײז) וְלֹא יָדַע וְאָשֵׁם וְהֵבִּיא – העניין הזה מדבר במי שֶׁבָּא סָפַק כָּרֵת לְיָדוֹ וְלֹא יָדַע אָם עָבַר עָלָיו אָם לָאו, כְּגוֹן חֵלָב (יײז) וְלֹא יָדַע וְאָשֵׁם וְהֵבִיא – העניין הזה מדבר במי שֶׁבָּא סָפַק כָּרֵת לְיָדוֹ וְלֹא יָדַע אָם עָבַר שֶׁלָיו אָם לָאו, כְּגוֹן חֵלָב וְשָׁכָוֹ וְשֵׁמָן לְפָנָיו, וְסָבַר שֶׁשְׁמֵיהֶן הֶתֵּר, וְאָכַל אֶת הָאַחַת. אָמְרוּ לוֹ אֶחָת שֶׁל חֵלֶב הָיְתָה, וְלֹא יָדַע אִם זוֹ שֶׁל חֵלֶב אָכַל – הָרֵי זָה מַשֶּמָן לְפָנָיו, וְסָבַר שֶׁשְׁמֵיהֶן הֶאָר, וְאָכַל אֶת הָאַחַת. אָמְרוּ לוֹ אֶחָת שֶׁל חֵלֶב הָיְתָה, וְלֹא יָדַע אִם זוֹ שֶׁל חֵלֶב אָכַל – הָרֵי זָה מַביא אָשָׁם תָּלוּי וּמָגן עָלָיו כָּל זְמַן שֶׁלָא נוֹדַע לוֹ שֶׁוַדַּאי חָטָא, וְאָם נוֹדַע לוֹ אָחָת יַב

משנה ג Section one: The mishnah defines such an הוֹרוּ בֵית דִּין לַעֵּקֹר אֶת כַּל הַגּוּף, אַמְרוּ, אֵין נִדָּה בַתּוֹרָה, absurd ruling as not even a "הוראה." The court אין שַבַּת בַּתּוֹרָה, אין עַבוֹדָה זַרָה בַתּוֹרָה, הָרִי אָלוּ is exempt in such a case. But the individual פּטוּרָין. would be liable. Section two: The rabbis here seem to be הוֹרוּ לְבַטֵּל מִקְצָת וּלְקַיֵּם מִקְצָת, הֲרֵי אֵלוּ חַיָּבִין. כֵּיצַד. recognizing that while the "chapter heads" are אַמְרוּ, יֵשׁ נִדָּה בַתּוֹרָה, אֲבָל הַבָּא עַל שׁוֹמֶרֶת יוֹם כְּנָגֶד יוֹם there in the Torah, the details are the product פטור. ַיֵשׁ שַׁבַּת בַּתּוֹרָה, אֲבָל הַמּוֹצִיא מֵרשׁוּת הַיָּחִיד לְרְשׁוּת of legislation, rulings, and interpretation. The Torah prohibits having relations with a niddah הַרַבִּים, פַּטוּר. יש עַבוּדָה זָרָה בַתּוֹרָה, אֲבָל הַמִּשְׁתַּחָוֶה פָטוּר, הַרֵי אֵלוּ or zavah, but the details of how long this prohibition lasts for certain types of zavot is חיבין, not in the Torah and yet the prohibition is שַׁנְאַמַר (ויקרא ד) וְנֵעַלַם דָּבַר, דָּבַר וְלֹא כַל הַגוּף: certainly considered de'orayta. Note that the Talmud, after centuries of midrash, reads these into the Torah as well ויקרא פרק ד פסוק יג (פרשת ויקרא) and therefore has great difficulty in יג) ואם כַּל עַדַת יִשְׂרָאָל יִשְׁגוּ **וְגַעָלִם דַבָר** מַעֵינֵי הַקָּהַל (יג) ו understanding the mishnah. וַעַשוּ אַחַת מִכַּל מָצִוֹת יִקֹוַק אֵשֶׁר לא תֵעַשִׂינָה וָאַשֵׁמוּ: Tannaitic period—peshat hatorah (known), This verse is consistently understood by Hazal midrashim-not known. as referring to a mistaken ruling by the court. Late amoraic period-even midrashim known, but some details not so know.

בבלי הוריות ד ע"א

אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר שְׁמוּאֵל: אֵין בֵּית דִּין חַיָּיבִין עַד שֶׁיּוֹרוּ בְּדָבָר שֶׁאֵין הַצַּדּוּקִין מוֹדִין בּוֹ. אָבָל בְּדָבָר שֶׁהַצַּדּוּקִין מוֹדִין בּוֹ – פְּטוּרִין. מַאי טַעָמָא? זִיל קָרִי בֵּי רַב הוּא.

Shmuel is saying that anything that all of Israel performs, even the heretics, then every person is liable as an individual for transgressing.

In our day this might be something like the difference between eating pork—everyone knows that this is assur. As opposed to certain kinds of fish, perhaps, where many people do not know

that they are assur. Or forbidden fats. In such a case, the person really might have been "toleh bebet din.

	משנה ד
ויקרא פרק ד פסוק יג (פרשת ויקרא) (יג) וְאָם כָּל עֲדַת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגוּ	הוֹרוּ בֵית דִּין, וְיָדַע אֶחָד מֵקּן שֶׁטָּעוּ, וְאָמַר לָהָן טוֹעִין אַהֶּם, אוֹ שֶׁלֹּא הָיָה מֵפְלָא שֶׁל בֵּית דִּין שָׁם, אוֹ שֶׁהָיָה אַחַד מֵקָן גֵּר אוֹ מַמְזֵר אוֹ נָתִין אוֹ זָקֵן שֶׁלֹא רָאָה לוֹ בָנִים, הַרֵי
במדבר פרק לה פסוק כד (פרשת מסעי) (כד) וְשָׁפְטוּ הָעֵדָה בֵּין הַמַּכֶּה וּבֵין גֹּאֵל הַדָּם עַל הַמִּשְׁפַּטִים הַאֵלֵה:	אַלּוּ פְּטוּרִיזְ, שֶׁנָּאֲמַר כָּאן עֵדָה (ויקרא ד) וְנָאֱמַר לְהַלָּן (במדבר לה) עֵדָה, מָה עֵדָה הָאֲמוּר לְהַלָּן עֵד שֶׁיִהִיוּ כַלָּם רְאוּיִין לְהוֹרַאָה, אַף עֵדַה הָאֵמוּרָה כָאן עַד שֵׁיִהִיוּ כַלָּם
Interestingly, there is no midrash on Bemidbar that talks about that court consisting	רְאוּיִים לְהוֹרָאָה.
exclusively of people who are "ראויים להוראה". The Mishnah is referring to a halakhic midrash that does not exist. This is not at all uncommon because the Sifra is associated with R. Akiva and Sifre Bemidbar, with R. Yishmael.	The court in this case is exempt because this was not a real court, or it did not rule unanimously. For the court to "absorb" the individual's sin, the court needs to be a full and fit court and to rule with complete unity.
Case 1: Court made a mistake, people mistakenly followed, so court brings sacrifice. ויקרא פרק ד פסוק יד (פרשת ויקרא) (יד) וְנוֹדְעָה הַחַּשָּׁאת אֲשֶׁר חָטָאוּ עָלֶיהָ וְהָקְרִיבוּ הַקָּהָל פַּר בָּדָ בְּקָר לְחַטָּאת וְהַבִיאוּ אֹתוֹ לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד: Case 2: Court intentionally ruled in error—they can't bring sacrifice. People sinned in error, they bring sacrifice. ויקרא פרק ד פסוק כז - לב (פרשת ויקרא) ויקרא פרק ד פסוק כז - לב (פרשת ויקרא) אַחַת מִמִּצְוֹת יְלוָק אֲשֶׁר לֹא תֵעֲשֶׁינָה וְאָשֵׁם: (כח) אוֹ הוֹדַע	הוֹרוּ בֵית דִּין שׁוֹגְגִים וְעָשׂוּ כָל הַקָּהָל שׁוֹגְגִין, מְבִיאִין פָּר.
אַלִיו חַטָּאתוֹ אַשֶּׁר חָטָא וְהַבִּיא קָרְבָּנוֹ שְׂעִירַת עִזִּים הְמִימָה נְקֵבָה עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא: (לב) וְאִם כֶּבֶש ׁ יָבִיא קֶרְבָּנוֹ לְחַטָּאת נְקֵבָה תְמִימָה יְבִיאֶנָּה: Case 3: Since the sins were performed intentionally, there is no sacrifice. There is	מְזִידִין וְעָשׂוּ שׁוֹגְגִין, מְבִיאִין כִּשְׂבָּה וּשְׂעִירָה. שוֹגְגִין וְעָשׂוּ מְזִידִין, הֲרֵי אֵלוּ פְטוּרִין:
never any sacrifice for an intentional sin.	

בבלי הוריות ד ע"ב

גמ׳. אוֹ שֶׁלֹא הָיָה מִפְּלָא שֶׁל בֵּית דִּין שָׁם – מִנָּא לָן? אָמַר רַב שֵׁשֶׁת, וְכֵן תָּנָא דְבֵי רַבִּי יִשְׁמָצֵאל: מִפְּגֵי מָה אָמְרוּ: הוֹרוּ בְּדָבָר שֶׁהַצְדוּקִין מוֹדִים בּוֹ – פְּטוּרִין? מִפְנֵי שֶׁהָיָה לָהֶם לְלְמוֹד וְלֹא לָמְדוּ. לֹא הָיָה מִפְּלָא שֶׁל בֵּית דִין שָׁם – נָמֵי פְּטוּרִין, מִפְנֵי שֶׁהָיָה לָהֶם לְלְמוֹד וְלֹא לָמְדוּ. The fact that the court didn't learn properly means that they are not "shogeg." This becomes a type of "mezid."

	משנה ה
See above, where we noted the differences between avodah zarah and all other sins. Notice how this mishnah combines two	הוֹרוּ בֵית דִּין, וְעָשׂוּ כָל הַקָּהָל אוֹ רֵבָּן עַל פִּיהָם , מְבִיאִין פֶּר. וּבַעֲבוֹדָה זָרָה, מְבִיאִין פַּר וְשָׂעִיר, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר.
issues: Difference between AZ and other sins. Difference between AZ and other sins. How many tribes? ויקרא פרק ד פסוק יד (פרשת ויקרא) ויקרא פרק ד פסוק יד (פרשת ויקרא) הַקֶּהֶל פַּר בֶּן בָּקֶר לְחַטָּאת וְהַבִיאוּ אֹתוֹ לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד: במדבר פרק טו פסוק כד (פרשת שלח) וְעָשׂוּ כָל הָעֵדָה פַּר בֶן בָּקֶר אֶחָד לְעַלָה The main issue in the remainder of this 	רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, שְׁנֵים עָשָׂר שְׁבָטִים מְבִיאִין שְׁנֵים עָשָׂר פָּרִים, וּבַעֲבוֹדָה זָרָה, מְבִיאִין שְׁנֵים עָשָׂר פָּרִים וּשְׁנֵים פָּרִים, וּבַעֲבוֹדָה זָרָה, מְבִיאִין שְׁנֵים עָשָׂר פָּרִים וּשְׁנֵים עָשָׂר שְׁעִירִים. To R. Yehudah "kahal" and "edah" in the verses refers to each tribe.
mishnah is what is the <i>kahal</i> and what is "all the <i>edah</i> ?	ַרַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, שְׁלֹשָׁה עָשָׂר פָּרִים, וּבַעֲבוֹדָה זָרָה, שְׁלֹשָׁה עָשָׂר פָּרִים וּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר שְׂעִירִים, פַּר וְשָׂעִיר לְכָל שֵׁבֶט וָשֵׁבֶט, פַּר וְשָׂעִיר לְבֵית דִּין.
This is a different situation. Most of Israel did not transgress, but a majority of the tribes did. R. Meir—the fact that most of the tribes transgressed is sufficient for the court to bring.	הּוֹרוּ בֵית דִּין, וְעָשׁוּ שִׁבְעָה שְׁבָטִים אוֹ רֵכָּן עַל פִּיהֶם, מְבִיאִים פֶּר, וּבַעֲבוֹזָה זָרָה מְבִיאִין פַּר וְשָׁעִיר, דְּבְרֵי רַבִּי מַאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמַר, שִׁבְעָה שְׁבָטִים שֶׁחָטְאוּ, מְבִיאִים שִׁבְעָה פָּרִים, וּשְׁאָר שְׁבָטִים שֶׁלֹּא חָטָאוּ, מְבִיאִין עַל יְדֵיהֶן פַּר, שֶׁאָף אֵלוּ שֶׁלֹא חָטָאוּ, מְבִיאִין עַל יְדֵי הַחוֹטָאִים. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, שְׁמָנָה פָרִים. וּבַעֲבוֹזָה זָרָה, שְׁמֹנָה פָרִים וּשְׁמֹנָה שְׁעִירִים, פַּר וְשָׁעִיר לְכָל שֵׁבֶט וָשֵׁבֶט, וּפַר וְשָׁעִיר לְבֵית דִין.
This is the third situation—a tribal court made the ruling. To R. Yehudah this is still a "hora'ah" but it has less consequences. The other tribes do not have to bring. The sages do not think there is any liability if a tribal court makes this ruling.	הוֹרוּ בֵית דִּין שֶׁל אֶחָד מִן הַשְׁבָטִים וְעָשָׂה אוֹתוֹ הַשֵּׁבֶט עַל פִּיהֶם, אוֹתוֹ הַשֵּׁבֵט הוּא חַיָּב, וּשְׁאָר כָּל הַשְׁבָטִים פְּטוּרִים, דִּבְרֵי יְהוּדָה. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים, אֵין חַיָּבִים אֶלָּא עַל הוֹרָיַת בֵּית דִּין הַגָּדוֹל בִּלְבַד, שֶׁנָּאֲמֵר (ויקרא ד) וְאִם כָּל עֲדַת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגוּ, וְלֹא עֲדַת אוֹתוֹ הַשֵּׁבֶט:

פרק ב', משניות א-ב

ויקרא פרק ד פסוק ג (פרשת ויקרא) (ג) אם הַכּהֵן הַמָּשִׁיחַ יָחֲטָא לְאַשְׁמַת הָעָם וְהָקְרִיב עַל חַטָּאַתוֹ אֲשֶׁר חָטָא פַּר בֶּן בָּקָר תָּמִים לֵיקוֹק לְחַטָּאת: Notice how this mishnah seamlessly transfers from the previous mishnah. The mishnah also portrays the kohen hagadol as issuing a ruling whereas the Torah portrays him as transgressing. However, the KG's ruling has impact only on himself. There is no such thing as "toleh be'kohen hagadol."	הוֹרָה כֹהֵן מָשִׁיחַ לְעַצְמוֹ, שׁוֹגֵג וְעָשָׁה שׁוֹגֵג, מֵבִיא פָּר. שׁוֹגֵג וְעָשָׁה מֵזִיד, מֵזִיד וְעָשָׁה שׁוֹגֵג, פָּטוּר, שֶׁהוֹרָאַת פֹהֵן מֶשִׁיחַ לְעַצְמוֹ, כְהוֹרָאַת בֵּית דִּין לַצִּבּוּר:
In mishnah 2, the rabbis are folding the kohen hagadol into the community. If he is part of the Sanhedrin, then we follow the rules for the Sanhedrin. If he is part of the community, then he participates with the community. While the Torah gives prominence to the kohen hagadol, the mishnah seems to limit this. But of course, they need to find a case where the verse will apply.	הוֹרָה בִפְנֵי עַצְמוֹ וְעָשָׂה בִפְנֵי עַצְמוֹ, מִתְכַפֵּר לוֹ בִפְנֵי עַצְמוֹ. הוֹרָה עִם הַצִּבּוּר וְעָשָׂה עִם הַצִּבּוּר, מִתְכַפֵּר לוֹ עִם הַצִּבּוּר, שֶׁאֵין בֵּית דִּין חַיָּבִים עַד שֶׁיוֹרוּ לְבַטֵּל מִקְצָת וּלְקַיֵּם מָקְצָת, וְכֵן הַמָּשִׁיחַ. וְלֹא בַעֲבוֹדָה זָרָה, עַד שֶׁיוֹרוּ לְבַטֵּל מְקָצָת וּלְקַיֵּם מִקְצָת:

משנה ג

"Helem davar"—the wrong ruling	אֵין חַיָּבִין אֶלָא עַל הָעְלֵם דָּבָר עִם שָׁגְגַת הַמַּעֲשֶׂה, וְכֵן
"Shigegat ma'aseh"—transgressed without	הַמָּשִׁיחַ. וְלֹא בַעֲבוֹדָה זָרָה, אֵין חַיָּבִין אֶלָּא עַל הֶעְלֵם דָּבָר
knowing that the act was forbidden.	עִם שָׁגְגַת הַמַּעֲשֶׂה.
ספרא ויקרא – דבורא דחובה פרשה ב סוף פרק א אות א נפש בני ישראל הרי צבור כיחיד מה יחיד אינו מביא אלא על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת אף צבור לא יביא אלא על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת Again, the rabbis are deriving the rules of the errant court and kohen gadol from the rules regarding the individual.	אֵין בֵּית דִּין חַיָּבִין עַד שֶׁיּוֹרוּ בְדָבָר שֶׁוְּדוֹנוֹ כָרֵת וְשִׁגְנָתוֹ חַטָּאת. וְכֵן הַמְשִׁיחַ. וְלֹא בַעֲבוֹדָה זָרָה, עַד שֶׁיּוֹרוּ עַל דָּבָר שֶׁוְּדוֹנוֹ כָרֵת וְשָׁגֶנֶתוֹ חַטָּאת:

משנה ד

We should note how closely related these two mishnayot are.	
משנה שבועות ב:ג נִטְמָא בְעַזָרָה וְנֶעֶלְמָה מִמֶנוּ טֵמְאָה וְזָכוּר אֶת הַמִּקְדָשׁ, נֶעְלֵם מִמֶנוּ מִקְדָשׁ וְזָכוּר לַטֵּמְאָה, נֶעְלֵם מִמֶּנוּ זֶה וָזֶה,	אֵין חַיָּבִין עַל עֲשֵׂה וְעַל לֹא תַעֲשֶׂה שֶׁבַּמָקָדָּשׁ, וְאֵין מְבִיאִין אָשְׁשַׁם תָּלוּי עַל עֲשֵׂה וְעַל לֹא תַעֲשֶׂה שֶׁבַּמְקָדָשׁ.
וְהִשְׁמַחֲנָה אוֹ שֶׁשֶׁהָה בִרְדֵי הִשְׁמַחֲנָאָה, בָּא לוֹ בָאֲרָכָּה,	The sacrifice for the transgression of a Temple
	impurity rule is a sliding scale sacrifice

חַיָּב. בַּקְצָרָה, פָּטוּר. זוֹ הִיא מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁבַּמִקְדָשׁ,	(Leviticus 5), not the same sacrifices as in
שֶׁאֵין חַיָּבִין עַלֶּיהָ:	Leviticus 4/Numbers 15.
The rabbis are very interested in the dynamics	
of mistaken rulings, and unintentional sins.	ויקרא פרק ה פסוק ב - ז (פרשת ויקרא)
This is part of their general endeavor to offer	ב) או נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תִּגַע בְּכָל דֶּבָר טָמֵא אוֹ בְנִבְלַת חַיָּה (ב)
more precise definitions of virtually	טְמֵאָה אוֹ בְּנִרְלַת בְּהֵמֶה טְמֵאָה אוֹ בְּנִרְלַת שֶׁרֶץ טָמֵא
everything.	ונַעָלַם מִמֵּנוּ וְהוּא טַמֵא וְאָשֵׁם:
	(ו) וְהֵבִיא אֶת אֲשָׁמוֹ לַיקָוֶק עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא נְקֵבָה
	מָן הַצֹּאן כִּשְׁבָּה או שְׁעִירַת עָזִים לְחַטָּאת וְכִפֶּר עָלָיו
	הַכּהֵן מֵחַטָּאתוֹ:
	ז) וְאָם לא תַגִּיעַ יָדוֹ דֵּי שֶׂה וְהֵבִיא אֶת אֲשָׁמוֹ אֲשֶׁמ חָטָא (ז)
	שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה לֵיקֹוֶק אֶחָד לְחַטָּאת וְאֶחָד
	רְעֹלָה
	(יא) וְאָם לֹא תַשִּׂיג יָדוֹ לִשְׁתֵּי תֹרִים אוֹ לִשְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה
	ןהַבִיא אֶת קֶרְבָּנוֹ אֲשֶׁר חָטָא עֲשִׂירִת הָאֵפָה סֹלֶת לְחַטָּאת
	לא יָשִׂים עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְלֹא יִתֵּן עָלֶיהָ לְבֹנָה כִּי חַטָּאת הִוא:
	אָבָל חַיָּבִין עַל עֲשֵׂה וְעַל לֹא תַעֲשֶׂה שֶׁבַּנִּדָה, וּמְבִיאִין אָשָׁם
	תָּלוּי עַל עֲשֵׂה וְעַל לֹא תַעֲשֶׂה שֶׁבַּנִּדָה.
	אֵיזוֹ הִיא מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁבַּנִּדָה, פְּרשׁ מָן הַנִּדָה. וּמִצְוַת לא
משנה שבועות ב:ד	תַעֲשֶׂה, לֹא תָבֹא אֶל הַנִּדָּה:
וְאֵיזוֹ הִיא מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁבַּנִּדָה שֶׁחַיָּבִין עָלֶיהָ, הָיָה מְשֵׁמֵשׁ	
עִם הַטְּהוֹרָה וְאָמְרָה לוֹ נִטְמֵאתִי, וּפֵרַשׁ מִיָּד, חַיָּב, מִפְּנֵי	
שֶׁיְצִיאָתוֹ הֲנָאָה לוֹ כְּבִיאָתוֹ:	

משנה ה

ויקרא פרק ה פסוק א - ד (פרשת ויקרא)	אֵין חַיָּבִין עַל שְׁמִיעַת הַקּוֹל, וְעַל בִּטוּי שְׂפָתַיִם, וְעַל טֵמְאַת
א) וְנֶפֶשׁ כִּי תֶחֲטָא וְשָׁמְעָה קוֹל אָלָה וְהוּא עֵד אוֹ רָאָה (א)	מִקְדָּשׁ וְקָדָשָׁיו.
אוֹ יָדָע אָם לוֹא יַגִּיד וְנָשָׂא עֲוֹנוֹ: (ב) אוֹ נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תִּגַע	Since the sacrifices for these sins are
בְּכָל דֶבָר טָמֵא אוֹ בְנִבְלַת חַיָּה טְמֵאָה אוֹ בְּנִבְלַת בְּהֵמָה	different, the court is not liable for making a
טְמֵאָה אוֹ בְּנִרְלַת שֶֶׁרֶץ טָמֵא וְנֶעְלַם מִמֶנוּ וְהוּא טָמֵא	mistake in these rulings. Again, this mishnah
וְאָשֵׁם: (ג) או כִי יְגַע בַּטֵמָאַת אַדָם לְכֹל טַמָאַתוֹ אֲשֶׁר	is born out of a comparison between Vayikra
יִטְמַא בָה וְנֵעְלֵם מְמֵנוּ וְהוּא יַדַע וְאַשֵׁם: (ד) או נֵפָשׁ כִּי	4 and Vayikra 5.
תִשָּׁבַע לְבַטָּא בִשְׂפָתַיִם לְהָרַע אוֹ לְהֵיטִיב לְכֹל אֲשֶׁר יִבַטָּא	
הָאָדַם בִּשְׁבָעָה וְנֶעְלַם מִמְנוּ וְהוּא יָדַע וְאָשֵׁם לְאַחַת מֵאֶלֶה:	
What is the Nasi?	
	וְהַנָּשִׂיא כַּיּוֹצֵא בָהֶם, דִּרְרֵי רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי.
ספרא ויקרא – דבורא דחובה פרשה ה סוף פרק ו	
(א) נָשִׂיא – יָכוֹל נָשִׂיא שְׁבָטִים כְּנַחְשׁוֹן? תַּלְמוּד לוֹמַר:	According to R. Yose Hagalili, since the nasi
ןּעְשָׂה אַחַת מָכָּל מִצְוֹת ה' אֱלֹהָיו " – וּלְהַלָן הוּא אוֹמֵר:	cannot become poor, unlike normal Israelites,
– יְלַמַעַן יִלְמַד לְיִרָאָה אֶת ה' אֱלֹהָיו ". מָה אֲמוּר לְהַלָּן"	he cannot be liable for a sliding scale
נָשִׂיא שֶׁאֵין עַל גַּבָּיו אֶלָא ה' אֱלֹהָיו – אַף נָשִׂיא הָאֲמוּר	sacrifice, which assumes that one might be
כָאן – שֶׁאֵין עַל גַּבָּיו אֶלָא ה' אֱלֹהָיו.	poor. This exempts him from even bringing

the sacrifice that a wealthy person would bring.
ַרַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, הַנָּשִׂיא חַיָּב בְּכֵלָן חוּץ מִשְׁמִיעַת הַקּוֹל, שֶׁהַמֶּלֶךְ לֹא דָן וְלֹא דָנִין אוֹתוֹ, לֹא מֵעִיד וְלֹא מְעִידִין אוֹתוֹ:
R. Akiva does not exempt the nasi because he cannot be poor. But he does exempt the Nasi for a transgression of testifying because the king/nasi does not testify.

משנה ו

	משנה ו
יחיד:	כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה שֶׁחַיָּבִין עַל זְדוֹנָן כָּרֵת וְעַל שִׁגְנָתָן
ויקרא פרק ד פסוק כח - לב (פרשת ויקרא)	חַטָּאת, הַיָּחִיד מֵבִיא כִשְׂבָּה וּשְׂעִירָה,
(כח) אוֹ הוֹדַע אֵלָיו חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְהֵבִיא קָרְבָּנוֹ	
שְׁעִירַת עָזִים הְמִימָה נְקֵבָה עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא: (לב)	
ןאָם כֶּבֶש ׁ יָבִיא קָרְבָּנוֹ לְחַטָּאת נְקֵבָה תְמִימָה יְבִיאֶנָּה:	
נשיא	
ויקרא פרק ד פסוק כב - כג (פרשת ויקרא)	וְהַנֶּשִׂיא שָׂעִיר,
(כב) אֲשֶׁר נָשִׂיא יָחֵטָא וְעָשָׂה אַחַת מִכָּל מִצְוֹת יְלוָק אֱלֹהָיו	
אַשֶּׁר לֹא תֵעָשֶׁינָה בִּשְׁגָגָה וְאָשֵׁם: (כג) אוֹ הוֹדַע אֵלָיו	
חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא בָּה וְהֵבִיא אֶת קָרְבָּנוֹ שְׂעִיר עִזִּים זָכָר	
<u>הַמִים:</u>	
הכהן המשיח	וּמָשִׁים וּבֵית דִּין מְבִיאָין פָּר.
ויקרא פרק ד פסוק ג (פרשת ויקרא)	
(ג) אָם הַכּהֵן הַמָּשִׁיחַ יֶחֶטָא לְאַשְׁמַת הָעָם וְהָקְרִיב עַל	Note how the mishnah in a way trivializes the
ַחַטָּאַתוֹ אֲשֶׁר חָטָא פַּר בֶּן בָּקָר תָּמִים לַיקוֹת לְ חַטָּא ָת:	differences between the nasi, the KG and the
	individual Jew. They have to be different
	because the Torah treats them differently. But
	the only difference is the sacrifice. Only the
	court has the effect of absolving the
עבודה זרה	individual.
במדבר פרק טו פסוק כד - כט (פרשת שלח)	
(כד) וְהָיָה אִם מֵעֵינֵי הָעֵדָה נֶעֶשְׂתָה לִשְׁגָגָה וְעָשׂוּ כָל	
הָעֵדָה פַּר בָּן בָּקָר אֶתָד לְעֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיקֹנָק	וּבַעַבוֹדָה זָרָה, הַיָּחִיד וְהַנָּשִׂיא וְהַמָּשִׁיחַ מְבִיאִין שְׁעִירָה,
	:וּבֵית דִּין פַר וְשָׂעִיר, פַּר לְעוֹלָה וְשָׂעִיר לְחַטָּאת
(כז) וָאָם נֶפֶשׁ אַחַת תֶּחֱטָא בִשְׁגָגָה וְהָקְרִיבָה עֵז בַּת שְׁנָתָה (
לְ תַּשָּׁאת : (כט) הָאֶזְרָח בִּרְנֵי יִשְׁרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם	
תּוֹרָה אַחַת יְהְיֶה לָכֶם לָעשֶׁה בִּשְׁגָגָה:	
This last verse indicates that under certain	
circumstances all are equal—the nasi, the	
kohen hagadol and the ordinary Israelite.	

The high priest and court are issuing rulings which should be definite. The asham talui is	אָשָׁם תָּלוּי, הַיָּחִיד וְהַנָּשִׂיא חַיָּבִין, וּמָשִׁיחַ וּבֵית דִין פַּטוּרִים.
not relevant in these cases. But the nasi is	אָשָׁם וַדַּאי, הַיָּחִיד וְהַנָּשִׂיא וְהַמָּשִׁיחַ חַיָּבִין, וּבֵית דִּין במעריני
worked into the framework of the regular individual.	פְּטוּרַין.
The asham vadai is found in Leviticus	
5:21-25:	
ויקרא פרק ה פסוק כא - כה (פרשת ויקרא) (כא) נֶפֶשׁ כִּי תֶחֵטָא וּמַצַלָה מַצַל בַּיקׂוָק וְכָחֵשׁ בַּצַמִיתוֹ	
(כב) בְּשָׁשִׁ בִּיְשָׁטָּא וּטְצַיָּא בַּאָרָא בַּאָרָא בַּאָרָא בָּאָרָא בָּאָרָא בָּאָרָא בַּאָרָא בַּאָרָא בְּפַקָּדוֹן אוֹ בִתְשוֹּמֶת יָד אוֹ בְגָזַל אוֹ עַשׁק אֶת עֲמִיתוֹ: (כב)	
או מַצָּא אֲבֶדָה וְכָחֵשׁ בָּה וְנִשְׁבַע עַל שָׁקֵר עַל אַחַת מִפּל	
אַשֶּׁר יַצַשֶּׁה הָאָדָם לַחֲטֹא בָהַנָּה: (כג) וְהָיָה כִּי יֶחֱטָא וְאָשֵׁם	
וְהַשִׁיב אֶת הַגְּוַלָה אֲשֶׁר גָּזָל אוֹ אֶת הָעֹשֶׁק אֲשֶׁר עָשָׁק או	
אֶת הַפּקָדוֹן אֲשֶׁר הָפְקַד אָתּוֹ אוֹ אֶת הָאֲבֵדָה אֲשֶׁר מָצָא:	
(כד) אוֹ מִפּּל אֲשֶׁר יִשְׁבַע עָלָיו לַשֶּׁקֶר וְשִׁלֵם אֹתוֹ בְּרֹאשׁוֹ וַחַמִשְׁתִיו יֹסֵף עַלָיו לָאֵשֶׁר הוּא לוֹ יִהְנֵנּוּ בִּיוֹם אֲשְׁמַתוֹ:	
ַרְהָגִיּשְׁנָיוּ שֶׁרְ עָּדְ רַאֲשֶׁר הוא די הָיָבָּו בּאָשָׁבָהוּ. (כה) וְאֶת אֲשָׁמוֹ יָבִיא לֵיקֹוֶק אַיִל תַּמִים מִן הַצֹּאן בְּעָרְכָּדָ	
עריט אין גער	עַל שְׁמִיעַת הַקּוֹל וְעַל בִּטוּי שְׂפָתַיִם וְעַל טֵמְאַת מִקְדָשׁ
	ן קָדָשָׁיו, בֵּית דִּין פְּטוּרִין, וְהַיָּחִיד וְהַנָּשִׂיא וְהַמָּשִׁיחַ חַיָּבִין,
The court is exempt because they are	אֶלָא שֶׁאֵין כּהֵן גָּדוֹל חַיָּב עַל טֵמְאַת מִקְדָּשׁ וְקָדָשָׁיו, דִּבְרֵי
obligated only if there is a hatat/karet	ַרַבִּי שָׁמְעוֹן.
punishment. These exceptions were taught above.	וּמָה הֵן מְבִיאִין, קָרְבָּן עוֹלֶה וְיוֹרֵד. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, הַנְּשִׂיא מֵבִיא שָׂעִיר:
But individuals, even leaders, are obligated	. ד. אָאָי אוֹט יי טּבּּאָי א טּיבי. א אָאָיי די גען אין אָאָיי אָט גען די גען אָאָייאָט גען גען אָאָיי אָט אַע דער איז גען
for these. This mishnah accords with Rabbi	
Akiva.	

פרק ג

משניות א-ג

The main point of these first two mishnayot כּהֵן מָשִׁיחַ שֶׁחָטָא וְאַחַר כָּךְ עָבַר מִמְשִׁיחוּתוֹ, וְכֵן נָשִׂיא seems to be a kohen gadol cannot lose his שֶׁחָטָא וְאַחַר כָּךְ עָבַר מִגְּדָלַתוֹ, כֹּהֵן מַשִׁיחַ מֵבִיא פַר, sanctity. The kohen brings the bullock even if וָהַנָּשִׂיא מֵבִיא שָׂעִיר: he was no longer the kohen gadol when he issued the mistaken ruling. כּהֵן מָשִׁיחַ שֶׁעָבַר מִמְשִׁיחוּתוֹ וְאַחַר כָּדְ חָטָא, וְכֵן הַנְּשִׂיא ָשֶׁעָבַר מִגְדֵלֶתוֹ וְאַחַר כָּךְ חָטָא, כֹהֵן מָשִׁיחַ מֵבִיא פַר, This differs from the political leader, the nasi. The nasi who lost his role is longer the nasi וְהַנַּשִׂיא כְהֶדְיוֹט: and has reverted to being an individual. ָחָטָאוּ עַד שֶׁלֹא נִתְמַנּוּ וְאַחַר כָּךָ נִתְמַנּוּ, הַרֵי אֵלוּ כְהָדְיוֹט. ַרַבִּי שֶׁמְעוֹן אוֹמֵר, אָם נוֹדַע לָהֶם עַד שֶׁלֹא נִתְמַנּוּ, חַיַּבִין. The dispute between the sages and R. Shimon seems to be on what counts as "becoming the וּמִשֵׁנָתִמַנּוּ, פּּטוּרִין. kohen gadol or nasi." Is knowing that one is going to be the kohen gadol already equivalent to being one.

The identification of the Nasi with the king—a linguistic comparison דברים פרק יז פסוק יט (פרשת שופטים) (יט) וְהָיְהָה עִמּוֹ וְקָרָא בוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו לְמַעַן יִלְמֵד לְיִרְאָה אֶת יְקוֵק אֱלֹהָיו	ןאֵיזָהוּ הַנָּשִׂיא, זָה הַמֶּלֶךּ, שֶׁנֶאֲמַר (ויקרא ד) וְעָשָׂה אַחַת מִכָּל מִצְוֹת ה' אֱלֹהָיו, נָשִׂיא שֶׁאֵין עַל גַּבָּיו אֶלָּא ה' אֱלֹהָיו:
ספרא ויקרא - דבורא דחובה פרשה ה סוף פרק ו יָכוֹל נְשִׂיא שְׁבָטִים כְּנַחְשׁוֹן — תַּלְמוּד לוֹמַר: וְעָשָׂה אַחַת מִכָּל מִצְוֹת ה' אֱלֹהָיו, וּלְהַלָּן הוּא אוֹמֵר: לְמַעַן יִלְמַד לְיִרְאָה אֶת ה' אֱלֹהָיו, אַף גַשִׂיא הָאֲמוּר לְהַלָן נָשִׂיא שֶׁאֵין עַל גַּבָּיו אֶלָּא ה' אֱלֹהָיו, אַף נָשִׂיא הָאֲמוּר כָּאן שֶׁאֵין עַל גַּבָּיו אֶלָּא ה' אֱלֹהָיו.	

	משנה ד
שמות כח:מא	ןאֵיזֶהוּ הַמָּשִׁיחַ, הַמָּשׁוּחַ בְּשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה, לֹא הַמְרָבֶּה
וְהַלְבַּשְׁתָּ אֹתָם אֶת־אַהָרָן אָתִידְ וְאֶת־בָּגָיו אָתֵו וּמָ שַׁחָתָּ	בִרְגָדִים.
אֹתָם וּמִלֵּאתָ אֶת־יֵדֶם וְקִדֵּשְׁתָ אֹתָם וְכִהְנָוּ לֵי: The Tanakh refers only to Aharon and his	אין בֵּין כֹהֵן הַמָּשׁוּם בְּשֵׁמֵן הַמִּשְׁחָה לְמָרָבֶה בְגָדִים אֵלָא
sons having the oil placed on them.	אַין בּין פֿמן סַּשְׁטּוּט בּשְׁטָן סַּשְּטָה זְשָׁ בָּאָ בָאָי ם אָזָא פַר הַבָּא עַל כָּל הַמִּצוֹת. וָאֵין בִּין כֹּהֵן מְשַׁמֵשׁ לְכֹהֵן שֶׁעַבַר,
sono na ving the on placed on them.	ַשָּׁי סַבָּא בַּי בָּי סַבְּאָרָא אָצָי בּוּ כַּשָּׁי בָּי כַשָּׁי בָּי כָשָׁי בָּבָי יוֹם הַכָּפּוּרִים וַעֵּשִירִית הָאָיפָה. זֵה וָזֵה שָׁוִין אָלָא פַר יוֹם הַכִּפּוּרִים וַעֵּשִׂירִית הָאָיפָה. זֵה וָזֵה שָׁוִין
שמות כח:ד	בַּעֲבוֹדַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, וּמְצָוִין עַל הַבְּתוּלָה, וַאֲסוּרִין עַל
וְאֵׁלֶה הַבְּגָדִים אֲשֶׁר יַצֲשׁׁו חֻשֶׁן וְאֵפּוֹד וּמְעִיל וּכְתָנֶת תַּשְׁבֵּץ	הָאַלְמָנָה, וְאֵינָן מִטַּמְאִין בִּקְרוֹבֵיהֶן, וְלֹא פּוֹרְעִין, וְלֹא
מִצְנֶפֶת וְאַרְגֵט וְעָשׁׁוּ בִגְדֵי־קֹדֶשׁ לְאַהָרָן אָתָידּ וּלְבָנָיו	פּוֹרְמִין, וּמַחַזִירִין אֶת הָרוֹצֵחַ:
לְכַהֲנוֹ-לִי:	
תלמוד בבלי מסכת הוריות דף יב עמוד א	
והתניא: משנגנז ארון, נגנז שמן המשחה וצנצנת המן,	
ומקלו של אהרן שקדיה ופרחיה, וארגז ששלחו פלשתים	
דורון לישראל, שנאמר: ואת כלי הזהב אשר השבותם לו	
אשם תשימו בארגז מצדו ושלחתם אותו והלך, ומי גנזו?	
יאשיהו מלך יהודה גנזו, שראה שכתוב בתורה: יולך ה'	
אותך ואת מלכך וגו', צוה וגנזום, שנאמר: ויאמר ללוים המבינים לכל ישראל הקדושים לה' תנו את ארון הקדש	
המבינים לכל ישו אל הקורשים לה דונו את ארון הקושי בבית אשר בנה שלמה בן דוד מלך ישראל אין לכם משא	
בכתף עתה עבדו את ה' אלהיכם ואת עמו ישראל,	
And was there anointing oil during the days	
of Jehoahaz? But isn't it taught in a baraita:	
When the Ark of the Covenant was	
sequestered, the anointing oil, and the jar	
of <i>manna</i> (see Exodus 16:33), and Aaron's staff with its almonds and blossoms (see	
Numbers 17:23), and the chest that the	
Philistines sent as a gift to Israel, were all	
sequestered with itAnd who sequestered	
the Ark? Josiah, king of Judea, sequestered	

|--|

	משנה ה
פּוֹרה	רֹהו גדוֹל

ויקרא פרק י פסוק ו (פרשת שמיני) (ו) וַיֹּאמֶר משֶׁה אֶל אַהֲרן וּלְאֶלְעָזָר וּלְאִיתָמֶר בָּנָיו רָאשֵׁיכֶם אַל תִּפְרָעוּ וּבִגְדֵיכֶם לֹא תִפְרֹמוּ וְלֹא תָמֵתוּ	כֹּהֵן גָּדוֹל פּוֹרֵם מִלְמַשָּה, וְהַהֶדְיוֹט מִלְמַעְלָה.
	כּהֵן גָּדוֹל מַקְרִיב אוֹנֵן וְלֹא אוֹכֵל, וְהַהֶדְיוֹט לֹא מַקְרִיב וְלֹא
ויקרא פרק י פסוק יט (פרשת שמיני) וַיִדַבָּר אַהָרֹן אָל מֹשֶׁה הֵן הַיּוֹם הָקְרִיבוּ אֶת חַטָּאתָם וְאֶת עֹלָתָם לִפְנֵי יְקֹוֶק וַתִּקְרֶאנָה אֹתִי כָּאֵלֶה וְאָכַלְתִּי חַטָּאת הַיּוֹם הַיִּיטֵב בְּעֵינֵי יְקׂוֶק:	אוֹכֵל:
דברים פרק כו פסוק יד (פרשת כי תבוא) (יד) לא אַכַלְתַּי בָאֹנִי מִמֵנּוּ	

משניות ו-ח

תוספתא מסכת הוריות פרק ב הלכה ח	כָּל הַתָּדִיר מֵחַבֵרוֹ, קוֹדֵם אֶת חֲבֵרוֹ. וְכָל הַמְקָדָּשׁ מֵחֲבֵרוֹ,
חכם קודם למלך מת חכם אין לנו כיוצא בו מת מלך כל	קוֹדֵם אֶת חֲבֵרוֹ. פַּר הַמָּשִׁיחַ וּפַר הָצֵדָה עוֹמְדִים, פַּר
ישר' ראויין למלכות:	הַמָּשִׁיחַ קוֹדֵם לְפַר הָצֵדָה בְּכָל מַעֲשָׂיו:
תוספתא הוריות פרק ב הלכות ד-ה הוּא וְאָבִיו וְרַבּוֹ עוֹמְדִין בַּשֶׁבִי — הוּא קוֹדֵם לְרַבּוֹ, וְרַבּוֹ קוֹדֵם לְאָבִיו. וְאִמּוֹ קוֹדֶמֶת לְכָל אָדָם. אֵיזֶהוּ רַבּוֹ? רַבּוֹ שֶׁלִּימְדוֹ חָכְמָה, וְלֹא רַבּוֹ שֶׁלִימְדוֹ אוּמַנוּת.	הָאִישׁ קוֹדֵם לָאִשָּׁה לְהַחֵיוֹת וּלְהָשִׁיב אֲבָדָה. וְהָאִשָּׁה קוֹדֶמֶת לָאִישׁ לְכְסוּת, וּלְהוֹצִיאָה מִבֵּית הַשֶּׁבִי. בִּזְמַן שֶׁשְׁנֵיהֶם עוֹמְדִים לְקַלְקָלָה, הָאִישׁ קוֹדֵם לָאִשָּׁה:
וְאֵי זֶה? זֶה שֶׁפָּתַח בּוֹ תְּחָלֶה.	כּהֵן קוֹדֵם לְלֵוִי, לֵוִי לְיִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל לְמַמְזֵר, וּמַמְזֵר
רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: רַבּוֹ שֶׁלִימְדוֹ חָכְמָה, וְלֹא רַבּוֹ שֶׁלִימְדוֹ	לְנָתִין, וְנָתִין לְגַר, וְגֵר לְעָּכֶד מְשֵׁחָרָר.
אוּמָנוּת.	אֵימָתַי, בּּזְמֵן שֶׁכֵּלֶן שָׁוִין. אָכָל אִם הָיָה מַמְזֵר תַּלְמִיד
וְרַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: כָּל שֶׁרֹב תַּלְמוּדוֹ הֵימֶנוּ.	הָכָם וְכֹהֵן גָּדוֹל עַם הָאָרֶץ, מַמְזֵר תַּלְמִיד הָכָם קוֹדֵם
וְרַבִּי יוֹםֵי אוֹמֵר: כָּל שֶׁהֵאִיר צֵינַיו בָּמִשְׁנַתוֹ.	לְכֹהֵן גָּדוֹל עַם הָאָרֵץ:

ָּהָאִישׁ קוֹדֵם לָאָשָׁה לְהַחֲיוֹת וּלְהָשִׁיב אֲבֵדָה, הָאִשָּׁה קוֹדֶמת לָאִישׁ לְכַּפּוֹת וּלְהוֹצִיא מִבֵּית הַשֶּׁבִי. בִּזְמַן שֶׁשְׁנֵיהֶם עוֹמְדִים בְּקָלוֹן — הָאִישׁ קוֹדֵם לָאִשָּׁה. מַעֲשָׁה שֶׁהָלֵך רַבִּי יְהוֹשֵׁעַ, וְאָמְרוּ לוֹ: יֵשׁ כָּאן תִינוֹק אֶחָד יְרוּשַׁלְמִי, יְפֵה עֵינַיִם וְטוֹב רָאִי, וְעוֹמֵד לְקָלוֹן. וְהָלַךְ רַבִּי יְהוֹשֵׁעַ לְבוֹדְקוֹ,	
יְרוּשֵׁלְמִי, יְפֵה עֵינַיִם וְטוֹב רָאִי, וְעוֹמֵד לְקָלוֹן.	